

BİR TASVİR: MAGDALENA'NIN RÜYASI

Çevirenler: Gülbu TORTUMLUOĞLU* Nadiye Özer**

Kabul Tarihi: 01.07.2004

ÖZET

Son zamanların önemli etnoğrafik bir çalışması, sağlık bakım sisteminin, işletme tarihinin, sosyoekonomik faktörlerin ve kültürel değerlerin Kuzeydoğu Kolorado'daki emekli-göçmen tarım işçileri üzerindeki etkisini araştırdı. Etnoğrafik görüşmeler, katılımcı gözlemi, fotoğraf ve önemli analizlerin birleşiminden oluşan çalışma bulguları, sağlık bakımı verenlerin ortak çabaları ve kültürel bilgilerini artırma gerekliliğini vurguladı. Söz konusu çalışmadan yola çıkarak, bu makale emekli göçmen tarım işçilerinin yaratıcı karmasının kısa bir özetini sunmaktadır. Anlatılanlar ve fotoğraflar kırsal alanda yaşayan yaşlı İspanyol bireylerin yaşanmış deneyimlerinin kanıtını sunmaktadır. Hikayenin amacı, bu özel insan topluluğunun özelliği olan kültürel değerlerinin, çefalarının, sosyal dışlanmışlıklarının, ekonomik mücadelelerinin, kişisel zorluklarının derinlemesine anlaşılmasını okuyucuya sağlamaktır.

Anahtar Kelimeler: Emekli göçmen tarım işçileri, göçmen aileler

ABSTRACT

A PORTRAIT: MAGDALENA'S DREAM

A recent critical ethnographic study examined the effects of the health care system, historical exploitation, socioeconomic factors, and cultural values on retired migrant farm workers in northeastern Colorado. Combining ethnographic interviews, participant observation, photography, and critical analysis, study findings indicated a need to increase the cultural knowledge and collaborative efforts of health care providers. Emerging from the study, this article presents a creative composite vignette of retired migrant farm workers. The narrative and photograph offer testimony to the lived experience of these rural older Hispanic persons. The intent of the story is to provide the readers with deepened understanding of the hardships, social ostracism, economic challenges, personnel hardiness, and cultural values that are characteristic of special population.

Keywords: Retired migrant farm workers, migrant families.

GİRİŞ

Son zamanlarda hemşirelikte yapılan önemli bir etnoğrafik çalışmayla, sağlık bakım sisteminin, işletme tarihinin, kültürel değerlerin ve sosyoekonomik durumun, Kuzeydoğu Kolorado'da kırsal alanda yaşayan İspanyollar üzerindeki etkisi incelenmiştir. Bu özgün çalışma için araştırma soruları şunlardı: (a) Kırsal

alanda yaşlı İspanyollar için sağlığın anlamı nedir? (b) Sağlık problemlerini, sağlık bakım kaynaklarını, sağlığı arama davranışlarını ve sağlık bakım geçişlerini saptamada bilgi verenlerin bakış açıları nelerdir? (c) Katılımcıların ortaya koyduğu konuları daha etkili bir şekilde belirlemek için, politikada ve uygulamada ne gibi değişiklikler olmalıdır?

*Atatürk Üniv., HYO Halk Sađl. Hemş., Arş. Gör. Dr.

** Atatürk Üniv., HYO Cerrahi Hast. ve Hemş. Yrd. Doç. Dr.

Bu önemli etnoğrafik çalışma; etnoğrafik görüşmeleri, katılımcı gözlemlerini, fotoğrafları ve yapısal faktörlerin ciddi incelemesini içermektedir. Veri analizleri için stratejiler; önemli yansımaları, alan, konusal ve matris analizlerini kapsamaktadır. Çalışmanın bulguları; yerel kültürler ve normlar hakkında daha bilinçli ve duyarlı hale gelmede, ihtiyaçları ve problemleri tanımlamada ve işbirlikçi çözümlere ulaşmada sağlık bakım çalışanlarına ihtiyaç olduğunu işaret etmektedir. Ayrıca katılımcılar, bölgede tırmanan kültürler arası gerginliği azaltmak için toplum-temelli çabaları daha çok istemektedirler.

Çalışmadan yola çıkarak bu makalenin amacı; Kuzeydoğu Kolorado'daki emekli göçmen tarım işçilerinin yaratıcı bir hikayesinin sunmaktır. Seçilen format da kısa hikaye, varsayılan bireyi iyi yönleri ile anlatmaktadır. Okuyucular, hikayede bir tarım işçisinin yaşanmış deneyimlerini keşfederek hikayeyi; aile desteğini güçlü kılan değerler, toprak sevgisi ve manevi unsurlarla tamamlar. Hikayede vurgulanan bir başka nokta, kırsal alanda yaşayan bu yaşlı kişiler grubunda, sağlığın belki de en önemli gösterge ve belirtilerinin bu içsel değerler olduğudur. Araştırmacıların amacı; halk sağlığı hemşirelerinin bu toplumda yaygın olan cefalara, sosyal dışlanmışlıklara, ekonomik mücadelelere, kişisel zorluklara karşı daha derin bir anlayış kazanmasıdır. Hikayenin amacı; ihmal edilmiş bütün gruplar, özellikle de göçmen tarım işçileri için hemşirelik değerlendirme ve girişim uygulamalarını olumlu yönde etkilemektedir. Yaşanan hayatlara, karşılaşılan değişikliklere, yol boyunca yüz yüze gelinen durumlara tanıklık eden bilgi verenler tarafından sunulan anlatımlar/ hikayeler, yararlı mekanizmalar olabilir. Bazan hikaye anlatma geçmişte yaşanan acıları iyileştirmeyi ve yaşamda neler olduğu konusunda dünyayı bilgilendirmeyi kolaylaştırabilir. Hikaye, etnog-

rafyanın önemli bir ürünü haline gelir ve "Dışarıdan birisinin öğrendiği bilgi, diğerlerinin yaşadığı dünyayı anlamaya yardım eder".

Bu hikaye emekli göçmen bir tarım işçisinin karma kısa bir anlatımıdır. Hikayede geçen tüm isimler, bireyler ve olaylar kurgudur; buna rağmen mekanları gerçektir. Hikaye yaşları 60 ile 94 arasında değişen 23 bireyde geliştirilmiş, sözlü tasvirler üzerine temellenir. Bir araştırma katılımcısının fotoğrafı, gerçek kimliği gizli kalsın diye, kasede alınmış sözlü izniyle kullanılmıştır. Bu hikayede onun adı Magdalena'dır. Tüm röportaj ve fotoğraflar için, bildirilen izin prosedürleri, *Colorado Multiple Institutional Review Board* rehberliğindedir ve *Colorado Multiple Institutional Review Board*'ın izni alınmıştır. Katılımcıların gizliliği ve katılımlarına istedikleri zaman son verme seçeneği, güvenceye alınmıştır.

MAGDALENA'NIN RÜYASI

Bir Nisan sonu öğleden sonrasının ılık güneşi, salonun penceresinden içeriye süzüldü ve Magdalena yıpranmış, kırmızı, yün şalını zayıf omuzlarına sarıp sandalyesine uzandı ve gözlerini kapadı. Bir hoş geldin yemeği ve aile sohbeti akşamı için gücünü yenilemek amacıyla kısa bir uyku çekti. Oğlunu, gelinini, onların çocuklarını ve onların torunlarını, büyük torunları Anthony ve Angela'nın eve dönüşlerini bekledi. Onun eskiye dair hikayelerini, hala en yeni video oyunlarından bile daha keyifli bulacak kadar genç olan bu iki torunu, Magdalena'nın en özel eğlencesiydi. Uykunun yumuşaklığı onu orada sardığında, tanıdık bir şarkı gibi zihninde çalan bir rüya uykusuna geldi.

Uzun zaman önce bir yerde, Magdalena 5 yaşlarından daha büyük olmayan, Teksas, El Paso'nun eteklerinde yaşayan bir kız çocuğuydu. Anne ve babası, Humberto ve Viola'nın kuzeye yapacakları uzun yolculuk için eşyalarını hazırlamalarını ve hem umudu

hem de endişeyi yansıtan yüzlerini izliyordu. Humberto ve ailesi sınıra birkaç mil kala, şehirden uzakta olan Meksika'da doğmuşlardı. Ailesi hem İspanyol kaşiflerin, hem de Aztek Hintlilerinin kalıtımını taşıyordu ve fakirlik sadık bir arkadaşlarıydı. Viola, İspanya'nın belirli bir bölgesine doğru aile köklerini izleyen Kuzey New Meksika'da doğmuştu ancak Meksikalı değildi. O ve Humberto yıllar önce göçmen tarım işçileri olarak çalıştıkları Kolorado'da tanışıp, aşık olup evlenmişlerdi Her yıl bölgesel ve mevsimlik ürünlerin yetiştirilmesinde çalışmak için yol boyunca belli yerlerde kısa kısa durarak El Paso ve Kolorado arasında, gidip gelirlerdi. Onlar her zaman Kuzeydoğu Kolorado'nun yaz mevsimi için ana güzergahları olabileceğini düşünürlerdi. Orada sürekli olarak bölgenin primer ekonomik temelini oluşturan şeker pancarı, kabak, mısır, marul, fasulye toplama ve zararlı otları temizleme gibi işler bulurlardı. Yazın bazı zamanlar, Batı ve Orta Batı Amerika sınırı boyunca dolaşarak, meyve toplamak için Wyoming, Idaho ve Montana'ya giderlerdi. Birlikte geçirdikleri ilk yıllarda, Viola'nın ailesi bitişik buğday tarlaları ve un değirmeninin kısmi sahipleri, Kuzey New Meksika'daki bir un değirmeni onlar için önemli bir duraktı. Bu, aynı zamanda sonraki 12 ay için unlarını temin etme fırsatıydı. İş gücü olarak kuzeyde tarımsal ekonomilere uzun süre hizmet etmelerine rağmen, Humberto'nun ailesinden hiç kimse bir çiftliğe ve tarım aletine sahip değildi. Toprağı işleme, yabancı otları temizleme ve ürün toplama yolculuklarından her yaz kazanılan para, El Paso civarında işin kıt olduğu ve neredeyse hiç para ödemediği zaman, ailenin önemli bir gelir kaynağıydı.

Magdalena 10 çocuktan 8'in ciydi ve Humberto-Viola Marguez'in 4 kızının 3'üncüsüydü. O, bir yaz ailenin yolculuk yaptığı sırada, Teksas Harlingen yakınlarında doğmuş bir Ame-

rikan yurttaşıydı. Magdalena, rüyasında Marguez ailesinin birkaç eşyasını; fazladan giyecekler ve battaniyeler, un, sabun, pinto fasulyesi, domuz yağı, kahve, şeker, tuz, birçok tava, büyük bir kova ve 5 galon-teneke gaz yağını yolda geçecek olan uzun dönem için Şevrolet'lerine yüklerken gördü. Aile arabalarını New Meksiko'nun ceviz ve meyve ormanlarına doğru sürerken sabahın erken serinliği, sonradan yerini daha ılık olan gün ortasına bıraktı. Humberto kuzeninin konuşmalarından, fide dikmek, sulamak, olgunlaşmamış ceviz bahçelerini ve meyveleri ekmek, zararlı otları temizlemek için daha çok çalışana ihtiyaç olduğunu biliyordu.

Yaşlı akrabalarını hem Humberto'nun hem de Viola'nın annelerini, çok sayıda diğer kuzenlerini, büyük anne ve babalarını, teyzelerini ve amcalarını arkada bırakmalarının zor olmasına rağmen çalışmak memnuniyet vericiydi. Sayısı yaklaşık 40 kadar olan çok sayıda aile üyeleri, Viola ve Humberto ile tren yolu yakınındaki küçük, eski evlerde oturmaları teklif edilince Meksika'dan Batı Teksas'a taşındılar. Demir yoluna yeni bir hat yapmak için önceden demir yolu işçilerine ait olan evleri taşımak gerekti. Bir grup küçük ev sahipleri; eğer alıcılar evleri şehir merkezinden ve demir yolu istasyonundan uzağa taşırlarsa, her birini birkaç yüz dolara satmaya istekliydiler. Evler, demir yolu işçilerinin yardımıyla, eski çalılar gibi köklerinden sökülerek El Paso'nun eteklerine konduruldular, değerlerini yitirdiler ama hala barınabilir durumlardı. Bu dar evlerin yanında, mukavvadan hurdadan, tabaka metalden ve eski döküntülerden yapılmış diğer meskenler vardı. Bu meskenler, maddi değeri az olan, ama büyük dinsel ve aile enerjisine sahip olan bir toplumundu. Şehrin gölgelerinde çalışanları ruhsal olarak bir araya getiren, onlara umudun ateşini yakan, ilahilerdeki ve mukaddes kitaptaki bazı sözleri okuma fırsatı sunan alçak gönüllü Katolik misyoner-

ler, verdikleri hizmetler ile göçmen tarım işçileri için vazgeçilmezlerdi. Sonunda bu topluluktan, yasal olarak Amerika'da ikamet eden, kış ayları boyunca tek tük çeşitli işlerde çalışan ve yaklaşan mevsimlere göre orta batı ve batıdan kuzeye göç eden yaklaşık 50 Meksikalı ailenin evi olmuştu.

Marguez ailesinin diğer üyeleri olan Humberto'nun kuzeni Philip, onun karısı ve çocukları, tarım işi için Güneydoğu Amerika'ya gittiler. Louisiana ve Missisipi'deki çalışacakları pirinç ve pamuk tarlalarına vardıklarında, umulmadık bir şekilde Haiti ve Meksika'dan gelen göçmen işçilerle karşılaştılar. Yazın sonuna doğru, Humberto ve Philippe şeker pancarı hasadı zamanında, ailelerini kuzeydoğu Kolarado'da yeniden birleştirdiler. Onlar genellikle pazar sabahları birkaç sosyal etkinliği paylaşmak için kendilerine bu fırsatı veren civardaki tarlalarda çalışırlardı.

Marguez ailesi, meyve bahçelerindeki işler azalıp tankta da birkaç günlüğüne yetecek kadar gaz parası kalınca; yetiştiricilere ekme, yabancı otları temizleme, sebzeleri ayıklama ya da spreyleme işinde yardım etme fırsatı bulunduğu zaman duraklayarak, Oklahama, Kansas ve Misouri'nin bir bölgesine doğru ilerlediler. Onlar yaygın olarak ürün spreyleme sırasında, pilotlar ya da traktörlü adamlar tarafından uygulanan ilaçlara maruz kalırlar, ancak ne yetiştiriciler ne de işçiler bu tür tehlikeler üzerinde düşünürlerdi. Onlar çalışabildikleri zamanlarda, haftada birkaç dolar kazanır, banyo yapar, çamaşırlarını yıkar ve civardaki çaylarda ya da göllerde yüzer ve eski av aletlerini yolculuk için hazır ederlerdi.

Marguez ailesi ve diğer göçmen tarım işçileri arasına gezginci yaşam biçimlerinden, fiziksel görünüşlerinden, dil ya da müziklerinden hoşlanmayan yerliler tarafından dışlanırlar ve hor görülürlerdi. Çoğu zaman onlar, yabancılarla sosyal ilişkiler kurmaktan ka-

cınırlardı, asla yolları boyunca şehirlerde ya da kasabalarda oyalanmaz, bunun yerine iş sahalarında kabul görmeyi tercih ederlerdi. Göçmen tarım işçilerinin ev bulması çok zordu, ancak bazen bir iş sahibi kamp yapmaları için boş yer sağlar veya fazla askeri barakaları verirdi. İzolasyonsuz barakalar, ahırlar, dış binalar hatta ailelerin kendi arabalarından oluşan işçi kampları genellikle birçok yerde tuvaletten ve sudan yoksundu. Bu zorluklara rağmen Viola, hemen hemen her gece ailesi için, ya bir göçmen işçi kampından buldukları bir ocakta ya da arabalarının yanında küçük bir ateş üzerinde fasulye ve mısır ekmeği pişirmeyi başarırdı.

Bir işçi kampında, işçiler 10 ya da daha fazla ailenin kullanması için yerleştirilmiş bir ya da iki fırını paylaşırlardı. Eski fırınlar, yanmak için odun ya da gaza ihtiyaç duyarken; sonraki yıllarda kampta tek bir priz ya da ocağı çalıştıracak elektriğin bazen kesik olmasına rağmen, elektrikli fırınlar vardı. Barakalar uygun kanalizasyondan yoksundu ve her biri geçici konuklukları sırasında birkaç düzine göçmen barındıran, birbirinden birkaç feet uzaklıktaki dar sıralar halinde konumlanmışlardı. Suyun genel yokluğu demek, işçiler için tuvaletin veya banyonun olmaması demektir. Kampın sonunda bazen bir ya da iki adet herkesin kullanabileceği tuvalet ya da bir dere veya sulama çukuru bulunabiliyordu.

Baharın ve ilk yazın haftaları geçtikçe, Marguez ailesi Kolorado ve Orta Batı'ya doğru yol aldı. Mısır tarlaları, şekerpancarı, kabak, patates, soğan, süpürge darısı, buğday ve kaba-yonca onların çalışan ellerini bekliyordu. Bu kuru, rüzgarlı yerde, onlar kocaman bahçelerdeki pancarları ve diğer ürünleri biçip, zararlı otları ayıklayıp, sulayıp, topladılar. Yağmur ara sıra seller, şimşekler ve gök gürültüsüyle şiddetli yağdı. Bazen fırtınaları, kasırgalar takip ederdi ve Marguez ailesi geçici barakalarda veya arabalarında öldürücü

fırtınayı beklerken, Tanrı'nın gazabına uğramamak için dua ederlerdi.

Doğu Kolorado'nun ekili düzlüklerinde bulunan birçok işçi kampı vardı ve Viola yaz ortasındaki ve sonundaki aylarda yarı-kalıcı yerlere sahip olmaktan memnundu. Magdalena'nın annesi ona pinto fasulyelerini nasıl ıslatıp pişireceğini ve bir tutam un, bir tutam tuz ve bir avuç domuz yağından nasıl en güzel ve sıcak Meksika ekmeği yapılacağını öğretmişti. Yorgun eller; un, domuz yağı ve suyun olduğu kadar aç midelerin ve ailenin umut dolu ruhlarının üzerinde de mucizeler yarattı. Kadınların sanatı, kalbinin ve hünerinin bir göstergesi olan Meksika ekmeğinden daha güzel olarak başka bir şeyi sunmak değildi. Magdalena da ailenin birkaç giysisini, bir kova sabunlu suda nasıl yıkayacağını ve kamptaki odalarında bir duvardan diğerine uzanan ipe kurumaları için geceden nasıl asma gerektiğini öğrenmişti. Ayrıca babası yorgun ve aç bir halde işten geldiğinde akşam yemeği, dinlenme ve ailenin baş başa kalmasını istediğinde, daha genç olan akrabalarını nasıl ayak altından uzaklaştıracağını öğrenmişti.

Daha büyük olan kız kardeşi, Evangeline, Magdalena'ya sırtından aşağıya uzanan uzun siyah saçlarını kurdele ile nasıl bağlayacağını göstermişti. Çocuklar el yapımı birkaç oyuncakla mutluca oynar, onları çok el üstünde tutar ve bazen onlar, ailelerine işleri için para ödenmediğinde aç olarak yataklarına giderlerdi. Bazı zamanlarda onların babası, yol boyunca arkadaşlarıyla biraları paylaşır ve sonra uyumadan önce geceleri şarkı söylerdi. Birkaç saat geçer geçmez O ve Viola sıcak tarlalarda çalışmak için uyanırlardı. Onların aileleri özellikle para kazanmadıkları dönemlerde ve çalışmaktan kıpırdayacak halleri kalmadığı zamanlarda, sakin bakışları, kucaklaşmaları, hatta ara sıra şarkı ve duaları ile birbirlerini rahatlatırlardı. Bazı zamanlarda, çocuklar odanın zemininde ya da

arabanın dışında eski battaniyenin altında koyun gibi sıkı bir biçimde hep beraber, büyüdükleri zaman nasıl yaşamayı ümit ettikleri hakkında birbirlerine hikayeler anlatarak, bazen hafızalarındaki geçmiş olaylara ya da kutlamalara gülerek uyurlardı. Mizah, onların hafızalarında pozitif düşünceyi koruyarak, yoksulluğun sancısını kolaylaştırarak gençliğin zorluğu ve güzelliği içinde kendilerini iyi hissetmelerine hizmet ederdi. O Magdalena'nın asla unutamayacağı bir dersti ve O'nun karakterinin esasını oluştururdu. Sonunda, yazın en sıcak günlerinden yoğun işlerin başladığı, daha çok paraya ve daha büyük aile uyumuna ihtiyaç duyulduğu hasat mevsimine geçildi.

Rüyasının derinliklerinden, Magdalena'nın uyku dalgalılığı, pencereden gelen rüzgarın ani bir savruntusuyla sarsıldı. Bir toz yumağı sükuneti bozarak, pencere camına çarptı ve birden duruldu. O, güneşin ufuk çizgisinin altında, kaybolduğunu görmek üzere uyandı; eski sandalyesi onun gerilmesiyle gıcırdarken, onun gözleri sessiz evde tekrar kapandı. Geçmişin rüyasından tam olarak uyanmamış bir halde, ailesi ve çocukluğu ile ilgili anılar seline şaşırdı ve gülümsedi. Birkaç dakika için üretici yıllarındaki şeker pancarı hasatını ve diğer işleri hatırlayınca artritli parmakları, tekrar ağrıdı. Birkaç dakika da olsa aileyi birleştiren olaylar şeridini harekete geçirerek, Kuzeydoğu Kolorado'daki bu küçük topluluğu hafızasında yeniden canlandırdı.

Magdalena ailesinin tarlalarda ne kadar çok çalıştığını, başarılarından ve üreticiliklerinden ne kadar gurur duyduklarını düşündü. Çocukluk yıllarında, Magdalena kış aylarında El Paso'da okula gitti. Bununla beraber ailenin yaz yolculukları başladığında okul işi tamamen unutuluyordu. 7 yaşındayken bir gün Magdalena, okumayı ne kadar çok sevdiğini keşfetti. El Paso'da büyüdüğü için, devlet okuluna gidene

kadar sadece İspanyolca konuşabiliyordu. O, İngilizce öğrenmeye başladı ve okuma aşkı hayatının geri kalanı boyunca gitgide büyüdü. Göçmen tarım işçilerinin çocukları için kitap bulmak zor olmasına rağmen Magdalena bulabildiği her şeyi okuyordu. Ailesi, onlara bir rahip tarafından verilen İngilizce basılmış olduğundan Viola ve Humberto'nun okuyamadığı eski bir İncil'e sahipti. Şans eseri Magdalena İncil'deki bazı kelimeleri tanıdığının farkına vardı, hayatının geri kalan kısmında, her gün İncil'i okudu. Hayatı boyunca okulun sadece 8 yılını tamamlayabildi, ama asla insanları, fikirleri ve kitabının sayfalarındaki yerleri keşfetmekten bıkmadı. Daha sonraları bu okuma aşkını çocukları ve torunlarıyla paylaştı.

Magdalena, kışın gelişiyle El Paso yakınlarındaki ailesinin eve dönmesiyle sona eren mevsimlik göç yıllarının ne kadar çabuk geçtiğini düşündü. 16 yaşında Kolorado'nun şeker pancarı tarlalarında çalışırken ileride kocası olacak yakışıklı genç bir adamla tanıştığını hatırladı. El Paso'da bir sonraki bahar mevsiminin ilk aylarında evlendiler, yarım günlük tek tük işler ve göçmen tarım işiyle birlikte geçen yıllar boyunca, 12 çocukla aydınlanan uzun bir yaşam sürdürdüler. Magdalena 32 yaşındayken, kocası Thomas tarlalardan ayrılıp, Kuzeydoğu Kolorado boyunca giden demiryolunda tüm gün çalışma fırsatı buldu. Magdalena ve Thomas delicesine memnun olmuşlardı, çünkü bu, onların bir yere kök atabilecekleri, orada kalıcı bir eve sahip olabilecekleri, çocuklarının gelişimlerini tamamlayabilecekleri ve hatta El Paso ve Kuzey New Meksiko'dan bazı akrabalarını davet edebilecekleri anlamına geliyordu.

Kolorado'daki yıllar, hüznü ve mutluluklarla beraber gelip geçti. İki çocukları, iki yaşını doldurmadan difteriden öldü. Bir diğer kız çocuğu, sakat bir bacakla doğdu ve sonra poliiodan acı çekti; kısa yaşamını

tekerlekli sandalyede geçirdi. Genellikle yöresel okullardaki İngiliz çocuklar, Onu "Sakat Meksikalı" diye aşağılardı. Ama onun akrabaları sınıfa ve kütüphaneye gidebilmesi için ona her şekilde yardım ederlerdi. Bu kız çocuğu, Estrella, Magdalena'nın okuma aşkına sahipti ve 33 yaşında pnomoniye yenik düşmeden önce, bölge okulunda bir derece bile yapmıştı. Magdalena hala onun ailedeki ilk okul derecesini gururla hatırlar.

Bir yıl, Magdalena'nın en büyük çocuğu Francisco, onun tabiriyle Frankie, 26 yaşında bir otomobil-tren kazasında öldü. Bu trajedi onun kalbini yaralasa da, Frankie'nin kazadan birkaç yıl önce yaptırdığı, Magdalena ve Thomas' a küçük bir ev alınması için kullanılmasını belirttiği bir hayat sigortası Magdalena'nın içini ısıttı. Onların ebeveyn duyguları, yerini kederden minnettarlığa bırakmıştı. Yas bitince Thomas, Magdalena'nın şu an kucağına kıvrılmış yaşlı-gri bir kediyle eski sandalyesinde uyuduğu evi satın aldı. 50 yıldan fazla batıdan güneş alan, doğusu ağaçlarla çevrili o evde yaşadılar ve birbirlerini sevdiler. Ev kasabanın doğu yakasında, bir İngiliz dönümlük (0.404 hektar) arazide bulunuyordu ve aile yıllarca bölgedeki en iyi sebze-meyve bahçelerinin tadını çıkardı. Magdalena 70 yaşına kadar, üretici bir işçi olmaktan gurur duyarak, yakındaki pancar tarlalarında çalışmaya devam etti. Çocuklarına "Ne yaparsan yap, en iyisini yap, Tanrı bilecektir" derdi.

Magdalena'nın çocukları çalışan yetişkinler haline geldi ve yaşayan oğulları Amerikan ordusuna hizmet etti. Kızları evlenip Kuzeydoğu Kolorado'daki topluluklarda yaşayan ailelerine yakın yerlerde yaşadılar. Magdalena kız kardeşinin, annesinin, kuzeninin ve çok sevgili kocasının, sağlıklarının ve hayatlarının kötüye gittiği zamanlarda bakımlarını üstlendi. Onların hepsi, şimdi Magdalena'yı oğlu Toby ve onun ailesiyle bırakıp gitti.

Öğleden sonra güneşiyle rüya sona erdi. Alacakaranlıkta, Magdalena'nın derisi aşınmış, kuru ve kahverengiydi; onun sırtı omuzlarında kamburlaşmıştı; elleri buruşmuş ve kolları bahçelerde geçen yıllar nedeniyle yara izleriyle dolu, hayat boyu süren fiziksel işler yüzünden de artritliydi. İnce beyaz saç başının arkasında toplanmış, zayıf yüzüne bir çift gözlük konmuştu. Artık dişleri yoktu ama takma diş düşüncesinden bile nefret ediyordu. Uzun zaman önce dişleri olmadan pinto fasulyesi, pizza, yumuşak sebzeler, puding ve Meksika ekmeği yemeği öğrenmişti. 39 kilodan fazla değildi ama hala hassas bir ruha, kıvrak bir zekaya, okuma aşkına, hayata karşı minnettarlığa ve etrafındaki birçok kişiye duyduğu büyük bir şefkate sahipti. Neredeyse 90 yılı acımasız meydan okumalara ve hatta trajedilere sahne olsa da o rahattı ve her yeni günü, hayatın bu kutsal hediyesi nedeniyle Tanrı'ya şükranlarını sunmak için dört gözle bekliyordu. Her sabah payına düşen ev işleri -yemek ve temizlik, arada bir de bahçe işlerini yapmak üzere uyanıyordu. O son yıllarda, üç kalp krizine, iki katarakt operasyonuna, bronşite, mide sorunlarına ve hipertansiyona tahammül etmişti. Çocuklarının cömertliği ve devlet yardım programları sayesinde bölgesel Temel Sağlık Hizmetlerinden yararlanmıştı. Randevu almak çoğunlukla bir mücadeleyle ve o tüm sağlık bakım çalışanlarıyla iletişim kurmaktan sakınıyordu. Ona göre, o şimdi çok iyiydi çünkü evinde çok sevdiği kişilerle beraberdi ve günlük rutin ev işlerinin bir parçası ve ev halkının temeliydi. Başka hiçbir şey onun sağlığı ve mutluluğu anlamına

gelmiyordu. Onun 90'ıncı yaş gününü kutlamak için kısa sürede birçok akrabası orada olacaktı. Eğlenceye katılmak için Kolorado'dan New Meksika'dan, Teksas'dan gelen akrabalarla, büyük bir tören planlanmıştı.

Bu an sadece, yorgun kalbi ve yuvasının eski uyumlu partnerleri; Magdalena, kedisi, anıları ve bu sandalye vardı. Sessizlik dışarıdaki akşam rüzgarının hışırtısı ve mutfaktaki büyük saatin gonk sesiyle bozuldu. Birden Magdalena kafasını ön kapının açılma sesine doğru çevirdi. Kedi, tanıdık sesi duyunca yere atladı ve Magdalena tereddüt ederek sandalyesinden kalktı. Aile zincirinin yeniden bir araya geleceğini, yemek yenileceğini, ikisi de bildiğinden, Angela'yı kucaklamak için kollarını açarak ona doğru yaklaştı. Toby ve Helen alışveriş paketleriyle geldiler ve diğer aile bireyleri de onları izleyecekti. Toby'nin makine dükkanındaki son maaş artışı, bu akşam rosto ve yeşillik alması için para getirmişti, Helen yerel güzellik salonundaki part-time işinden ödeme çekini yeni almıştı. Hayat gerçekten çok güzeldi. Magdalena, akşam için gözle görülür bir şekilde ev halkının ritmi değişince, şükran duası yapılmasını istedi. Kollarını Magdalena'nın boynuna dolayarak, okul kitaplarını gülümsemeye bırakan Angela'ya "Merhaba Nieta" dedi. Ev halkının tüm nesilleri tarafından "Büyükanne" diye bilinen Magdalena "Günün nasıldı tatlım" diye sordu. "Büyükanne iyiydi ya seninki" diye cevap verdi Angela. "Gayet iyi, akşam yemeğini beklerken, size rüyam hakkında bir hikaye anlatmama izin verin" diye başladı Magdalena.

KAYNAK

Averill J (2002). A Portrait Magdalena's Dream. Public Health Nursing 19(3):156-160.